

Prierezová téma:	ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA
Stupeň:	nižšie stredné vzdelávanie
Vek:	9 – 14 rokov
Počet žiakov:	20 – 25
Cieľ:	naplnenie cieľov:

- *poznať možnosti smerujúce k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia*
- *správať sa šetrne k prírodným zdrojom*
- *aktívne sa podieľať na eliminácii znečistenia životného prostredia*

Trvanie aktivity:	40 min
Potreby:	čisté odpadky (stará zelenina, euroobal, plastové vrečko, stará zubná kefka, plastová fľaša, noviny, papierová taška, plechovka, textilná taška, stará šatka, koža, batéria, lieky...) trieda pripravená pre tri skupiny žiakov, pre kôpku odpadkov a ich následné triedenie

Postup:

Motivačná aktivita (hra na komunikáciu):

Učiteľ: Pokyn pre žiakov:

1. „Vytvorte 3 skupiny.“ (podľa celkového počtu žiakov v triede)
2. „V každej skupine sa zoradíte podľa mesiaca narodenia.“

Žiaci: v skupinách sa zoradia podľa dátumu narodenia

Učiteľ: kladie otázky „Bolo to ľahké?“ „Čo by vám pomohlo?“...

Aktivita:

Učiteľ:

„Pomáhate v záhrade doma/v škole? Kam dávate lístie, burinu, popadané ovocie...?“ Učiteľ navodí krátku diskusiu o kolobehu látok (biologického odpadu) v prírode. So všetkým si príroda nevie poradiť, vznikajú skládky odpadov...

Učiteľ:

1. Pred vyučovacou hodinou pripraví do stredu kruhu cca 15 odpadkov, ktoré prikryje obrusom.

2. Vyzve žiakov aby sa postavili okolo zakrytých odpadkov.
3. Na krátky čas odpadky odkryje.
4. Žiaci sa snažia čo najviac z nich zapamätať.

Žiaci:

Píšu na tabuľu, aké odpadky sa nachádzajú pod obrusom (čo si zapamätali).

Učiteľ:

Po odkrytí „sút'až“ vyhodnotí.

Žiaci:

1. Na pokyn učiteľa roztriedia odpadky podľa materiálov, z ktorých sú vyrobené.
2. S pomocou učiteľa vytvoria 5 skupín (podľa toho, koľko kôpok odpadkov spravili – biologický odpad, papier a textil, koža, plasty, rôzne).
3. Každá skupina dostane pracovný list, v ktorom žiaci spoločne zodpovedajú na otázky (v skupinách si určia: manažéra skupiny, zapisovateľa, hovorcu).

Učiteľ:

1. Sleduje skupinovú prácu žiakov, vo vhodnom čase ju ukončí.
2. Postupne vyzýva skupiny a ich hovorcov, aby prezentovali odpovede na otázky k odpadu z materiálu na ich kôpke.

Učiteľ:

1. Rozdá žiakom plagát „Ako dlho sa v prírode odpad rozkladá“.
2. Vyprovokuje záverečnú diskusiu „Triediť odpad nestačí. Ako môžeme **predchádzať** tvorbe odpadu?“

Poznámka:

V závislosti od veku žiakov je možné použiť rôzne druhy odpadu a upraviť formulár s otázkami.

Zdroje:

Metodicko-pedagogické centrum Bratislavského kraja v Bratislave. 2007. *Myslíte globálne!* (preklad). Bratislava: MPC BK v Bratislave, 2007. 116 s. ISBN 978-80-7164-441-5.

Miklós, L. 1998. *Environmentálna výchova v školských kluboch detí*. Banská Štiavnica:

Nadácia Katedry UNESCO pre ekologické vedomie, 1998. 62 s. ISBN 80-967351-7-9.

ENVI-PAK. [Online]. Dostupné na www (17.8.2018): Online:

<http://tei1.triedime.sk/web/site/otazka?id=3>

PRACOVNÝ LIST

	Typ odpadu na vašej kôpke	
1.	Sú tieto odpadky vyrobené z prírodných zdrojov?	
2.	Z ktorých prírodných zdrojov sú vyrobené?	
3.	Kde sa nachádzajú tieto zdroje?	
4.	Ako sa z prírody získavajú?	
5.	Ako sa prepravujú do továrne na spracovanie?	
6.	Sú tieto suroviny obnoviteľné alebo neobnoviteľné zdroje?	
7.	Kam odkladáme odpad z tohto materiálu?	
8.	Ako môžeme znížiť tvorbu tohto odpadu (aspoň dva príklady)?	

Ako dlho sa v prírode odpad rozkladá

Ohryzok z jablka sa rozkladá len niekoľko týždňov, ale šupky z pomarančov a banánov aj niekoľko mesiacov až rokov. Nehovoriac o chemikáliách, ktorými sú postrekované. Tie sa pri rozklade dostávajú do pôdy.

Vlnené ponožky sa rozkladajú približne jeden rok. Pomarančovým šupám to trvá jeden až dva roky. Vedel/a si ale o tom, že žuvačka sa v prírode rozkladá až 5 rokov? V takom Singapure sú žuvačky od roku 2004 práve z tohto dôvodu zakázané. A nielen žuvačky. Všade nájdeš prísne zákazy odhadzovania odpadu mimo kontajnerov na to určených. V metre je dokonca zakázané konzumovať jedlo. Za porušenie prísnych zákazov vás tam čaká masťná pokuta. Za takú odhodenú žuvačku zaplatíš aj 600 eur. Napríklad sklo sa v prírode rozkladá 4000 rokov a viac. Prírode však neškodí tak, ako rozkladajúce sa plasty. A navyše, je možné ho recyklovať temer donekonečna.

Tu je niekoľko príkladov ako dlho trvá prírode rozložiť niektoré druhy odpadov: